

חגי ח. שבתאי, עו"ד
אריה שפירא, עו"ד
גלי פלד-שבתאי, עו"ד
אלון וילנר, עו"ד ומגשר
אופיר לוי, עו"ד ומגשר*
גיל עוז, עו"ד ומגשר
יוליה פק חלמיש, עו"ד**
שלומית ארן, עו"ד***
ענת סער, עו"ד
לירז גונן-אללוף, עו"ד

* מוסמך (ma) משפטים
** חברת לשכת עוה"ד ניו יורק
*** מוסמכת (ma) גיאורפיה
התמחות בלימודים עירוניים ואזוריים

חוזר משרד 31/2008 – חוק זכות יוצרים, תשס"ח - 2007

ביום 25.5.08 נכנס לתוקף בכנסת חוק זכות יוצרים, התשס"ח – 2007, והוא מחליף את חוק זכות יוצרים משנת 1911 שהוחל באמצעות חקיקת פקודת זכות יוצרים משנת 1924.

החוק מגדיר מהי זכות יוצרים ומהי זכות מוסרית, קובע מהי פגיעה בזכויות אלה ואת ההגנות עליהן.

שינוי משמעותי חדש בחוק, הוא שיעור הפיצויים הקבוע בחוק בגין הפרת זכות יוצרים או זכות מוסרית שיקבל התובע מהנתבע **לא הוכחת נזק**. בחוק הקודם נקבע כי שיעור הפיצויים ללא הוכחת נזק לא יפחת מ-10,000 ₪ ולא יעלה על 20,000 ₪ לכל זכות שהופרה. החוק החדש ביטל את סכום המינמום, כדי לאפשר קביעה ראלית של בתי המשפט תוך שקילת עובדות המקרה הספציפי, אולם הסכום המקסימאלי לכל הפרה הועלה ל-100,000 ₪. בחוק נקבעו גם הפרמטרים שבית המשפט רשאי לשקול על מנת לקבוע את היקף הפיצוי, ובכלל זה – היקף ההפרה, משכה, חומרתה, הנזק הממשי שנגרם לתובע להערכת בית המשפט, הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, לערכת בית המשפט, מאפייני פעילותו של הנתבע, טיב היחסים שבין הנתבע לתובע ותום ליבו של הנתבע (ס' 56).

החוק החדש מעניק, בין היתר, הגנה **לשתי זכויות יוצרים חדשות** – הזכות ליצור **יצירה נגזרת** המבוססת באופן מהותי על יצירה קודמת (תרגום או עיבוד וכו') (ס' 16 לחוק), וכן – **העמדה של יצירה לרשות הציבור** שהיא "עשיית פעולה ביצירה כך שלאנשים מקרב הציבור תהיה גישה אליה ממקום ובמועד לפי בחירתם", לדוגמא – העמדת היצירה באינטרנט.

עוד זכות שזוכה להגנה הינה – **הזכות המוסרית**. כלומר, זכות היוצר כי שמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין וכן זכות היוצר שלא יוטל פגם ביצירתו ולא ייעשה בה סילוף או שינוי צורה אחר, וכי לא תעשה פעולה פוגענית ביחס לאותה יצירה, וזאת אם יש בשינויים הללו כדי לפגוע בכבודו או בשמו של היוצר.

החוק העניק הגנה להעתקה זמנית של יצירה במידה והיא חלק בלתי נפרד מהליך טכנולוגי שמטרתו היא לאפשר העברה של היצירה בין צדדים ברשת תקשורת, על ידי גורם ביניים, או לאפשר שימוש כדין ביצירה, וזאת כאשר לעותק האמור אין ערך כלכלי משמעותי משל עצמו.

כמו כן, הורחבה רשימת המטרות לשמן ניתן לעשות שימוש ביצירה הנחשב לשימוש הוגן. יש אומנם רשימה של מטרות, דוגמת: לימוד עצמי, מחקר, ביקורת, סקירה, דיווח עיתונאי וכו', אך זו מובאת לשם הדוגמא בלבד, והיא אינה מהווה רשימה סגורה. כך, שהחוק משאיר לבתי המשפט את האפשרות לשנות מעת לעת את רשימת השימושים שייחשבו הוגנים.

חגי שבתאי, שפירא משרד עורכי-דין
Hagay Shabtay, Shapiro Law Offices

עוד חידוש בחוק נוגע לתוכנת מחשב ולשימושים המותרים בה. החוק קובע, כי מותר להעתיק תוכנת מחשב לצורך גיבוי, וכן לצורך תחזוקה של העותק המורשה, או לצורך מתן שירות למי שמחזיק עותק מורשה (סי' 24). בכלל נראה, כי למי שמחזיק בידו עותק מורשה של תוכנה רשאי לעשות העתק ממנו לשימוש, אך לא להעבירו לאדם אחר.

ומי רשאי לתבוע? עד עתה רשאי היה לתבוע רק בעל זכות היוצרים, ואילו מעתה גם מי שהוא בעל רישיון ייחודי רשאי לתבוע. בעל רישיון ייחודי מוגדר כמי שהוא בעליו של רישיון המעניק לבעליו זכות ייחודית לעשות פעולה השמורה לבעל זכות יוצרים (העתקה, פירסום, ביצוע פומבי, עשיית יצירה נגזרת, שידור, השכרה וכו'), ומגביל את בעל זכות היוצרים ומלעשות ומלהרשות לאחר לעשות פעולה כאמור.

יצוין, כי לעיל הובאו אך ורק עיקרי הדברים והם אינם ממצים את מלוא השינויים שהחיל החוק החדש.

גלי פלד – שבתאי, עו"ד